

"HELA TEXTEN EN SKÅDEBANA ÄR" DEN PERFORMATIVA ASPEKTENS BETYDELSE VID DRAMAÖVERSÄTTNING

Miro Frakić

Sammanfattning

I denna uppsats undersöks dramaöversättning, dvs. hur den utomtextuella, performativa aspekten av en dramatext kan påverka översättningsprocessen. Uppsatsen baseras på min magisteruppsats med samma namn. Mitt intresse för ämnet väcktes av insikten om att drama, som en mycket gammal genre, fått överraskande lite akademisk uppmärksamhet inom översättningsstudier. Artikeln börjar med en diskussion om drama ur ett texttypologiskt perspektiv, varefter dramaöversättning skildras mot en teoretisk bakgrund, i förhållande till den performativa aspekten. Sedan analyserar jag egna översättningar av två pjäsutdrag – ur Hjalmar Bergmans Herr Sleeman kommer (1917) och Stig Dagermans Upptäcktsresanden (1947) – i jämförelse med de respektive källtexterna. Tanken har varit att belysa vissa (syntaktiska, lexiko-grammatiska, semantiska osv.) avvikelser från originalet som har förekommit på grund av textens krav på performativitet.